

Dosarul nr. 1reab-116/20

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Burduh

Nicolae Craiu

judecând în ședință fără citarea părților recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al Frontului Belorus nr. 2 din 20 aprilie 1945, în cauza penală privindu-l pe,

Farîma Haralampii XXXXX, născut în anul XXXXX, originar la data examinării cauzei în XXXXX.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit,-

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al Frontului Belorus nr. 2 din 20 aprilie 1945, Farîma Haralampii a fost condamnat în baza art. 58¹ lit. b) Cod penal al RSFSR, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani, cu confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, Farîma Haralampii a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că la 12 noiembrie 1943, fiind ostaș al Armatei Roșii, în timpul luptelor în regiune or. Vitebsc, a trecut voluntar pe partea inamicului. Aflându-se în lagărul pentru prizonieri, voluntar s-a înscris la școala de cercetași, trecând o pregătire specială și în noiembrie 1944, cu actele de identitate false, a fost aruncat în spatele frontului Armatei Roșii, cu sarcina de cercetaș, privind acumularea informației despre dislocarea trupelor sovietice, însă la 23.11.1944 a fost reținut.

3. La 23 iunie 2020, Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea sentinței Tribunalului militar al Frontului

Belorus nr. 2 din 20 aprilie 1945 în privința lui Farîma Haralampii cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

În argumentarea recursului în anulare recurentul a indicat:

- potrivit prevederilor art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată;

- probele administrate în cauză nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 58¹ lit. b) Cod penal RSFSR, deoarece ele nu confirmă faptul că inculpatul, prin acțiunile sale a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS.

- instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie;

- condamnarea inculpatului constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil;

- hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privința lui Farîma Haralampii, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosar și a motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Cauza în privința lui Farîma Haralampii a fost judecată fără apărător, participarea căruia era obligatorie în situația în care el era învinuit de trădare de patrie – infracțiune gravă, deci i-a fost încălcat dreptul la apărare.

Din conținutul sentinței rezultă că Farîma Haralampii a fost judecat pentru trădare de patrie fără a fi indicate careva probe ce ar fi confirmat vinovăția lui.

Erorile menționate instanța de recurs le apreciază drept viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care au afectat hotărârea atacată și care servesc drept temei de casare a sentinței în cauză.

Totodată, art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent

de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „trădare de patrie”, de aceea Farîma Haralampii, fiind condamnat pentru trădare de patrie, urmează a fi declarat nevinovat și reabilitat în fața societății cu reintegrarea în drepturi.

Reieșind din cele expuse și conducându-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Farîma Haralampii, cu casarea acesteia, încetarea procesului penal și reabilitarea lui.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

d e c i d e :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează total sentința Tribunalului militar al Frontului Belorus nr. 2 din 20 aprilie 1945, în cauza penală în privința lui Farîma Haralampii, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 21 iulie 2020.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Burduh

Nicolae Craiu